

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอน “PPP+P two-way communication model” เพื่อพัฒนาทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้นวัตกรรมการสอนฯ ที่มีต่อพัฒนาทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยนวัตกรรมการสอนฯ 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาหลังเรียนด้วยนวัตกรรมการสอนฯ กับเกณฑ์มาตรฐาน และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อนวัตกรรมการสอนฯ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลของการใช้นวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication model” พัฒนาทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication model” สามารถพัฒนาทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะทางปัญญา และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยนวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication model” สรุปว่าหลังเรียน นักศึกษามีทักษะทางปัญญาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาหลังเรียนด้วยนวัตกรรมการสอนฯ กับเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า หลังเรียนด้วยนวัตกรรมการสอนฯ นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของทักษะสูงกว่าเกณฑ์

1.4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อนวัตกรรมการเรียนการสอน ฯ “PPP+P Two-way communication model” ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับดี

2. อภิปรายผล

2.1 การอภิปรายผลของการใช้นวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication model” จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากการวิจัย กล่าวคือ ผลของการใช้นวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication model” ซึ่งเป็นนวัตกรรมการสอนที่เป็นการสังเคราะห์ร่วมกันของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีเพื่อหารูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการปฏิบัติของนักศึกษาและเข้ากับบริบทของมหาวิทยาลัย โดยนวัตกรรมฯ ที่พัฒนาขึ้นมุ่งเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (Participation) ลงมือปฏิบัติสร้างชิ้นงานที่ได้จากมีส่วนร่วมในขั้นที่ 1 (Practice) และเมื่อได้ชิ้นงานแล้วมีการนำเสนอให้กับเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ (Presentation) เพื่อร่วมกันเสนอแนะในการปรับปรุงข้อดีข้อควรปรับปรุงให้กับเจ้าของผลงานซึ่งนักศึกษาจะสามารถมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการเรียนการสอนโดยการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way communication) ระหว่างกับผู้สอนและนักศึกษา เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่ ทักษะใหม่หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ด้วยตัวเอง (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2550) โดยหลักการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้นี้คือ หลักการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั่นเอง (ทีศนา แชมมณี, 2547: สุมณฑา พรหมบุญ และอรพรรณ พรสีมา, 2549: Jia Shen, et al., 2004)

และยิ่งไปกว่านั้นนวัตกรรมการเรียนการสอนฯ ในงานวิจัยยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Practice : P2) และได้นำเสนอสิ่งที่ตนเองพัฒนาขึ้น (Presentation : P3) ให้กับผู้สอนและเพื่อนนักศึกษาในห้องเรียนในลักษณะของชิ้นงานรายบุคคลที่ใช้การประเมินผลงานจากการปฏิบัติการประเมินผลงานนั้นจะใช้การพิจารณาจากชิ้นส่วนของงานที่ผู้เรียนส่ง (ภัทรานิคมานนท์, 2538; อุทุมพร จามรมาณ, 2548) และในตอนสรุปของการเรียนยังได้มีการทบทวนการปฏิบัติด้วยวงจรคุณภาพ (PDCA : P4) อีกด้วย โดยวงจรคุณภาพเต็มมุ่งเน้นด้านการควบคุมคุณภาพ ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพการดำเนินงาน ประกอบด้วยขั้นตอน คือ การวางแผน ลงมือทำ ตรวจสอบ และปฏิบัติเพื่อแก้ไขหรือปรับปรุง

2.2 ผลการใช้นวัตกรรมการสอน “PPP+P Two-way communication Model” ที่มีต่อทักษะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เปรียบเทียบก่อนและหลังเรียน จำนวน 4 ด้าน และเปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ จำนวน 1 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมการสอนฯ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะเพิ่มขึ้นได้ใน 2 ด้าน คือ ด้านทักษะทางปัญญาและด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนอีก 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่า ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยนวัตกรรมการสอนฯ นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย

ทักษะชอบก่อนเรียนกับหลังเรียนไม่แตกต่างกัน สาเหตุเป็นเพราะการพัฒนาทักษะด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ระยะเวลา เพราะการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาด้านนี้เกี่ยวข้องกับการผสมผสาน ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมและปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ ทัศนคติ และวุฒิภาวะ ในการตัดสินใจ ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการพัฒนาจะรวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดี การวิเคราะห์และสะท้อนพฤติกรรมของตนเองและของผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆกัน การอภิปรายเป็นกลุ่มในเรื่อง ความขัดแย้งทางความคิดอย่างง่าย ๆ และที่ซับซ้อนมากขึ้น จะช่วยให้นักศึกษาเห็นค่านิยมของตนเอง ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเกิดความคิดโดยใช้หลักการทั่วไปว่า สิ่งที่ตนเชื่อควรเป็นแนวทางกำหนด พฤติกรรมของตนเองได้ หลักในการถ่ายทอดการเรียนรู้จะต้องมีการอภิปรายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นไปได้ต่างๆ รวมถึงสถานการณ์ที่นักศึกษาจะต้องเผชิญในชีวิตประจำวันและในการทำงาน แม้ว่า ผลการเรียนรู้ด้านนี้อาจถูกจัดเป็นรายวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ควรใช้ทุกโอกาสในการเสริม การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชาที่สอนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม

ส่วนการพัฒนาทักษะทางด้านความรู้ การแสวงหาความรู้ ปัจจัยสำคัญ คือ การจัด ภาพรวมอย่างกว้างๆ เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างและเนื้อหาสาระในการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้า และเมื่อมีข้อมูลใหม่เพิ่มขึ้นควรจะเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จัดไว้แล้ว และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของนักศึกษา เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำมาใช้ การใช้เครื่องมือช่วยจำและการทบทวนเนื้อหาที่สำคัญ เป็นระยะๆ จะช่วยให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นจะอยู่ในความทรงจำได้ในระยะยาว ในส่วนของการพัฒนา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ปัจจัยสู่ความสำเร็จ คือ การมีโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและได้รับข้อมูลป้อนกลับต่อผลการทำงานที่สร้างสรรค์ ข้อมูลป้อนกลับ ดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพสูงสุดถ้านักศึกษาได้วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อ และสามารถพัฒนาเป็นหลักในการแสดงพฤติกรรมของตนเอง การพัฒนาความสามารถและความรับผิดชอบสำหรับการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องมอบหมายงานให้นักศึกษาที่จะพัฒนาและ กระตุ้นความสามารถเหล่านั้นด้วยความมุ่งมั่นหวังให้มีผลงานที่ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ

2.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อนวัตกรรมการเรียนการสอน “PPP+P Two-way communication model” อยู่ในระดับดี เหตุเพราะนวัตกรรมการสอนประกอบด้วยการเรียนแบบมีส่วนร่วมนับได้ว่าเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีความสำคัญในการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สมใจ ปราบพล, 2544; อรรถจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง , 2545; สุมณฑา พรหมบุญ และอรพรรณ พรสีมา, 2549) อีกทั้งนวัตกรรมการสอนฯ ยังให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เป็นวิธีการสอนที่ให้ประสบการณ์ตรงกับผู้เรียน โดยการให้ลงมือปฏิบัติจริง เป็นการสอนที่มุ่งให้เกิดการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ โดยการลงมือปฏิบัติมักดำเนินการภายหลังการสาธิต การทดลองหรือการบรรยาย เป็นการฝึกฝนความรู้ความเข้าใจจากทฤษฎีที่เรียนมาโดยเน้นการฝึกทักษะ และเมื่อนักศึกษาได้ผ่านการฝึกปฏิบัติเรียบร้อยแล้ว ยังเปิดโอกาสให้มีการนำเสนอผลจากการปฏิบัติของตนเอง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีควรมีการขยายผลของการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนฯ ที่พัฒนาขึ้นเพื่อนำไปสู่รายวิชาที่เน้นการปฏิบัติอื่นๆ ในคณะ

1.2 มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีสามารถใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนฯ ที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการจัดทำแผนสำหรับการวางนโยบายเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้มีคุณภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาในลักษณะของการวิจัยเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่เรียนด้วยนวัตกรรมเรียน PPP+P two-way communication model กับนักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี